

Deres ref.: 24/2385

Vår ref.:

Oslo, 16.09.2024

Innspill til stortingsmelding om allmennlegetjeneste

Vi viser til brev av 14. juni 2024 med invitasjon til innspill til arbeidet med stortingsmelding om allmennlegetjeneste for fremtiden.

Delta og Helsesekretærforbundet i Delta organiserer om lag 5000 helsesekretærer, hvorav rundt halvparten jobber på fastlegekontor. Vi vil derfor i vårt innspill konsentrere oss om deres rolle og arbeidshverdag på fastlegekontorene, knyttet til spørsmålet om organisering av fastlegekontorene.

Organisering av fastlegekontorene

I dag er fastlegekontorene i hovedsak basert på at det er den enkelte fastlege som inngår fastlegeavtale med kommunen, og som alene eller i kontorfellesskap med andre fastleger med egne fastlegeavtaler drifter et legekantor. Helsesekretærene er så ansatt direkte av den enkelte fastlege i hennes selskap (AS el. ENK), eller i det felles driftsselskapet til fastlegenes kontorfellesskap. Denne ordningen gjør at helsesekretærene ofte sitter som den eneste eller en av svært få ansatte i et selskap der arbeidsgiver i tillegg er fastlege med de forpliktelser det medfører.

Dagens ordning gir svært små enheter med få ansatte og lite arbeidsmiljø. Videre gjør ordningen at arbeidet med ledelse kommer i tillegg til fastlegens vanlige oppgaver, og det er svært lav tariffdekning for de ansatte på fastlegekontoret.

Delta er opptatt av at allmennlegetjenesten for fremtiden må legge til rette for ordnede arbeidsforhold for de ansatte i tjenesten, herunder seriøse og organiserte arbeidsgivere, gode forhold for systematisk arbeidsmiljøarbeid og tariffavtale.

En organisering av fastlegetjenesten i større enheter med mer profesjonell og tydelig ledelse fremstår som nødvendig for å sikre de ansatte i tjenesten best mulig og ordnede arbeidsforhold. Dette kan gjøres på flere måter, og det er ikke nødvendigvis slik at den samme løsningen må velges i alle landets kommuner.

Et sentralt forslag i rapporten [Gjennomgang av allmennlegetjenesten](#) var at

Fastlegetjenesten bør bli bedre integrert med de øvrige kommunale helse- og omsorgstjenestene. En slik omstilling vil kreve organisatoriske og finansielle endringer i retning av større enheter og tydeligere ledelse.

I kapittel [4.1 Ekspertutvalgets anbefalinger](#) skriver utvalget at de

(...) anbefaler at det åpnes opp for at kommunen kan inngå avtale med fastlegeselskap, som supplement til videreføring av dagens ordning med individuelle fastlegeavtaler. Et fastlegeselskap kan tilrettelegge for større fagmiljø og oppgavedeling, og til bedre å kunne utvikle og innrette tjenestene etter innbyggernes behov.

(...)

Ekspertutvalget anbefaler videre at det bør tilrettelegges for at kommuner kan drifte kommunale fastlegekontor etter samme modell som for fastlegeselskap, og hvor listeansvaret formelt ligger til kommunen. En slik modell kan tilrettelegge for tettere integrasjon opp mot de øvrige kommunale helse- og omsorgstjenestene, og gi kommunen bedre styring med fastlegetjenesten.

En tettere integrering mellom fastlegetjenesten og de øvrige kommunale helse- og omsorgstjenestene vil både kunne gi et bedre behandlingstilbud for pasientene og et større faglig miljø og arbeidsmiljø for de ansatte. Det vil også, som utvalget påpeker, skape behov for større enheter og tydeligere ledelse.

Gjennom forslaget om å åpne for fastlegeselskap skisserer utvalget i praksis tre løsninger:

1. Kommunalisering av fastlegeordningen, der de ansatte, her både fastlege og helsesekretærer, inngår i den kommunale administrasjonen.
2. En mellomløsning à-la dagens 8.2-avtaler, der næringsdrivende leger opererer med kontorlokaler, utstyr, hjelpepersonell o.l fra kommunen.
3. Private fastlegeselskap, som i praksis betyr en utvikling av dagens modell, men med konsolidering av dagens ordning, men i større enheter og med tydeligere styringslinjer.

Etter Deltas syn vil alle tre ordningene kunne forbedre dagens situasjon, men de to første er å foretrekke.

Løsning 1 og 2 er etter Delta synspunkt de beste. Da vil fastlegeordningen i større eller mindre grad integreres i den kommunalt eide og drevne helsetjenesten. Dette vil medføre at de ansatte på fastlegekontorene er kommunalt ansatte og at ledelsen og det lokale partssamarbeidet på fastlegekontoret inngår i den kommunale strukturen. En slik ordning vil i størst mulig grad legge til rette for tverrfaglig tilbud og samarbeid, bedre oppgavedeling, god og hensiktsmessig bruk av kompetanse og tydeligere ledelse både i og av fastlegekontorene.

Løsning 3 med private fastlegeselskap, organisert gjennom en arbeidsgiverorganisasjon og med tariffavtale, vil større grad enn dagens ordning med mindre og enkeltstående fastlegekontorer kunne gi et større faglig miljø med tydeligere ledelse og bedre muligheter for god oppgavedeling og hensiktsmessig bruk av kompetanse.

Vi viser for øvrig til eget innspill fra Helsesekretærforbundet i Delta.

Med vennlig hilsen

Delta – en arbeidstakerorganisasjon i YS

Trond Ellefsen
Forbundsleder

E-post: trond.ellefsen@delta.no
Mob. 920 37 770